

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Mfv.III.10.148/2012/5.szám

A Kúria a dr. Uttó Eszter pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek a Füsthy és Mányai Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Füsthy Zsolt ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása iránt a Tatabányai Munkaügyi Bíróságon 1.M.947/2009. szám alatt indított és a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2.Mf.20.820/2011/4. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2.Mf.20.820/2011/4. számú ítéletét a Tatabányai Munkaügyi Bíróság 1.M.947/2009/26. számú ítéletére is kiterjedően hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 120.000 (százhuszezer) forint + ÁFA együttes első-, másodfokú perköltséget és felülvizsgálati eljárási költséget.

A pervesztes felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját, továbbá az első- és másodfokú bírósági és a felülvizsgálati eljárásban mindösszesen felmerült 488.520 (négy száznyolcvannyolcezer-öttszázhusz) forint eljárási illetéket és a 40.500 (negyvenezer-öttszáz) forint szakértői költséget a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes munkaviszonyát az alperes a 2009. szeptember 30. napján

kelt rendkívüli felmondásával megszüntette. A Tatabányai Munkaügyi Bíróság ítéletében megállapította az alperesi rendkívüli felmondás jogellenességét, kötelezte az alperest 1.362.523 forint elmaradt munkabér, 92.512 forint felmentési időre járó átlagkereset, 370.048 forint kárátalány a felperes javára történő megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az ítéleti tényállás szerint az operátor (sodró) munkakörben foglalkoztatott felperest az alperes műszakvezetője 2009. szeptember 29. napján másik két operátor munkakörben foglalkoztatott munkavállalóval együtt géprongyok átszámolására utasította. A felperes azt közölte a műszakvezetővel, hogy a rongyokat „számolja meg az, aki ezt kitalálta”. A műszakvezető - a felperes kérésére - ezt követően a felperes kilépőjét megírta és annak aláírására a főművezetőhöz küldte, aki a gyárvezetőhöz irányította, a történetekről történő tájékoztatás végett. A felperes a gyárvezetőnek elmondta, hogy azért tagadta meg a műszakvezető géprongyok átszámolására adott utasítását, mert erős fejfájására tekintettel fájdalomcsillapítót vett be. Másnap a gyárvezető és a HR vezető előtt a felperes arra hivatkozott, hogy a géprongyok számolása az egészségére káros.

Az alperes a felperesi munkaviszony rendkívüli felmondással történő megszüntetését a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 96. § (1) bekezdés a) pontjának felhívásával arra alapította, hogy a felperes a géprongyok átszámolására vonatkozó műszakvezetői utasítást jogszerű indok nélkül tagadta meg. Kiemelte, hogy a géprongyok megszámlálása az operátorok munkafeladatát képezi, valamint, hogy általában kéthavonta kerül sor egy-egy operátor igénybevitelére, és a művelet 10-15 percet vesz igénybe. A géprongyok rézporral, olajjal, festékkel szennyezettek lehetnek, de a több havonta 10-15 perc expozíció az egészségre nem káros, a kellemetlen szag és a piszok elkerülése érdekében pedig az alperes egyéni védőeszközöket biztosít. Az alperes a felperesi magatartás súlyának alátámasztására az indoklásban arra is hivatkozott, hogy a felperes nem megfelelő munkavégzése miatt már két írásbeli figyelemfelhívást kapott. Kiemelte azt is, hogy az alperes a felperesi magatartás kivizsgálása során megállapította, hogy a felperes a munkáltatói utasítást jogszerű indok nélkül tagadta meg, mert az alperesi utasítás végrehajtása nem egészségkárosító hatású. Hivatkozott arra, hogy a munkavégzés megtagadásának várható következményeiről is tájékoztatta a felperest, ennek ellenére a kiadott feladatot a felperes nem volt hajlandó elvégezni.

A felperes keresetében a rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását és az Mt. 100. §-ban foglalt jogkövetkezmények alkalmazásával kérte. A felperes nem vitatta, hogy az alperesi rendkívüli felmondásban megjelölt ok a valóságnak megfelel,

állította azonban, hogy lényeges kötelezettségszegést azért nem követett el, mert a géprongyok nem csupán rézporral, olajjal és festékekkel szennyezettek, hanem jelentős mértékben hígítóval is. A munkaviszony kezdetekor az üzemorvos megemelkedett májfunkciós laboreredményei miatt az extruder területen történő munkavégzéstől azért tiltotta el, mert ott festékekkel és hígítóval kellett volna munkát végeznie. Meggyőződése szerint a géprongyok számolása 10-15 percnél tovább tart, állította, hogy ezen idő is elegendő ahhoz, hogy a hivatkozott káros anyagok egészségkárosító hatása érvényesüljön. Vitatta, hogy a géprongyok számolása munkaköri feladatait képezte volna, továbbá állította, hogy e körben az alperes munkavédelmi oktatást nem tartott, tájékoztatást pedig a védőeszközök használatára vonatkozóan nem kapott.

Az alperesi ellenkérelem szerint a felperes jogszerű indok nélkül tagadta meg a rendkívüli felmondási okként megjelölt géprongyok átszámolására vonatkozó alperesi utasítást, és ez a bizonyított kötelezettségszegés a munkaviszony megszüntetésének okszerű indokául szolgált.

A munkaügyi bíróság az Mt. 104. § (1), (2) és (3) bekezdése alapján a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (Mvt.) egészséges és biztonságos munkavégzés követelményeire vonatkozó általános rendelkezéseivel szemben, a munkaköri szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatról és véleményezésről szóló 33/1998. (VI.24.) NM rendelet speciális rendelkezéseit alkalmazva azt vizsgálta, hogy a felperes munkamegtagadásának jogszerű indoka fennállt-e, és a feltárt körülményekre figyelemmel az alperes megalapozottan szüntette-e meg a felperes munkaviszonyát.

Kiemelte, hogy a perben az alperes által csatolt Országos Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Intézet (OMFI) 2008. november 19. napján kelt levele szerint az extruder gépsoron használt vegyi anyagok komponensei között az etilbenzol, és a toluol szerepel, amely az emberi szervezetben ugyan nem kumulálódik, de a bőrön át felszívódhat. A technológia azon fázisa az alperesnél, ahol ezeket az anyagokat tartalmazó festékek és oldószerek felhasználásra kerülnek, manuálisan történik, a bőrrel való érintkezés lehetősége fennáll, így az extruder gépen dolgozóknál a biológiai monitorvizsgálatról eltekinteni nem lehet. Az elsőfokú eljárás során F. G., valamint az üzemorvos tanúvallomása alapján megállapította, hogy az extruder munkaterületről származó géprongyok számolása a felperes feladatát képezte, azonban az az egészségre azért nem káros, mert a számolásnál a munkavállalók vékony gumikesztyűt, vagy cernakesztyűt használnak, továbbá álarc is rendelkezésre állt. Az üzemorvos tanúvallomása alapján kiemelte a munkaügyi bíróság, hogy a felperesi munkaviszony létesítésekor az előzetes orvosi vizsgálat alkalmával elkészült véreredmény és laboreredmény magasabb értékei alapján került a felperes extruder munkakör helyett operátor

(sodró) munkakörben foglalkoztatásra. A felperes sodró munkakörben történő foglalkoztatásának időtartama alatt májfunkciós vizsgálatra nem került sor.

Az OMFI-tól beszerzett szakvélemény alapján a munkaügyi bíróság azt állapította meg, hogy a géprongyok egy része az extruder munkaterületen levő festőgép, valamint UH mosó tisztítása során keletkezett, amelynek folyamán ipari olajokkal, festékekkel, oldószerrel szennyeződhetnek. A színező granulátumok és oldószerek komponensei közül az etilbenzol és a toluol a bőrön át is felszívódhatnak.

Kiemelte, hogy az extruder munkaterületen foglalkoztatottak vonatkozásában biológiai vizsgálatokat kell végezni. Amennyiben az a jogszabályban megállapított határérték alatti eredményt igazol, az exponálandó munkavállalók egészségkárosodása az extruder munkakörben foglalkoztatottaknál sem következik be. Az operátor (sodró) munkakörben foglalkoztatott felperes esetében leszögezte, hogy a veszélyes tevékenység időtartama, gyakorisága, a felhasznált veszélyes vegyi anyag mennyisége által meghatározott dózis nagysága, továbbá a tevékenység végzéséhez a munkáltató által biztosított egyéni védőeszközök, ha kizárhatóvá nem is, de valószínűtlenné teszik a felperesi egészségkárosodás kockázatát.

Mindezek alapján a munkaügyi bíróság azt a következtetést vonta le, hogy a felperes egészségkárosodásának kockázata a géprongyok számolása során nem teljes mértékben kizárt. A peradatok alapján megállapította, hogy az alperes a géprongyok megszámlálására vonatkozó utasítás kiadásakor nem tudhatta, hogy ez a munkafeladat a felperes egészségére kockázattal jár-e. Kiemelte, hogy a felperes sem tudhatta a munkamegtagadás időpontjában a munkafeladat egészségkárosító hatását, de az extruder területen való munkavégzéstől történő eltiltás alapján feltételezhette azt. A felperesi foglalkoztatás időtartama alatt a májfunkciós vizsgálat hiánya alapján arra következtetett, hogy az alperestől elvárható lett volna, hogy a felperes munkaviszonyának megszüntetése előtt megfelelően tisztázza az adott körülményeket (vérvizsgálatra küldje), ezért a felperes alappal tagadta meg az alperes utasítását. A munkaügyi bíróság ítélete szerint a felperes magatartása rendkívüli felmondásra okot adó minősített kötelezettségszegésnek azért nem minősíthető, mert az utasítás végrehajtását a felperes az egészségi állapotára veszélyeztetőnek ítélte meg.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Komárom-Esztergom Megyei Bíróság a munkaügyi bíróság ítéletét részben megváltoztatta, a felperest megillető elmaradt munkabér összegét 1.554.113 forintra felemelte, és megállapította, hogy a felperes munkaviszonya az ítélet jogerőre emelkedésének napján szűnik meg. Egyebekben az

elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság ítéletében arra mutatott rá, hogy a felperes operátor (sodró) munkakörben történő alkalmazásakor vérvizsgálat, így a májfunkciós eredmények ellenőrzésére nem került sor. Kiemelte, hogy a szennyezett géprongyok egészségkárosító hatásáról sem a foglalkozás-egészségügyi orvos, sem a felek tudomással nem rendelkeztek, ugyanakkor a veszélyes anyagok jelenléte az OMFI szakértői véleménye és az alperes által csatolt, 2008. november 19-i levele alapján kétséget kizáróan megállapítható. A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján annak tulajdonított jelentőséget - szemben az elsőfokú bíróság álláspontjával, amely arra helyezte a hangsúlyt, hogy a felperes munkamegtagadásának volt-e jogszerű indoka -, hogy az Mt. 102. § (2) bekezdése szerint az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosítása - az erre vonatkozó szabályok megtartásával - a munkáltató feladata. Ennek keretében az alperes köteles minden rendelkezésére álló intézkedést megtenni a munkavállalók egészségét és biztonságát fenyegető veszélyek elhárítása érdekében. Ebből következően a másodfokú bíróság szerint a munkáltató kötelessége, hogy a munkavállaló részére a munkavégzés során olyan utasítást adjon, amely a biztonságos és egészséges munkavégzés feltételeinek megfelel. Kiemelte, hogy az alperes a foglalkozás-egészségügyi karton adatai alapján tisztában volt azzal, hogy a felperes részére nem adhat mindenféle munka elvégzésére vonatkozó utasítást. Rámutatott, hogy a felperes operátor (sodró) munkakörben történő foglalkoztatásának időtartama alatt - 2007. évét követően - az alperes a felperesnél vérvizsgálatot nem végeztetett el, a májfunkció zavarait nem vizsgálta, ezért ilyen utasítást a felperes irányába nem adhatott volna. Egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, miszerint a szakértői vélemény alapján a munkafeladat egészségre károsító hatása a felperesnek az intézkedés időpontjában ismert egészségi állapota miatt nem zárható ki. A rendelkezésre álló peranyagból a másodfokú bíróság arra következtetett, hogy a megállapított veszélyes anyagok jelenléte, valamint a felperes májkárosodása miatt bizonyos anyagokkal való érintkezése a szervezetére káros lehet, ezért a megyei bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint a felperes magatartása rendkívüli felmondásra okot adó kötelezettségszegésnek nem minősíthető.

A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben a munkaügyi bíróság ítéletére is kiterjedő hatályon kívül helyezését, a felperes keresetének elutasítását, valamint perköltségben történő marasztalását kérte a felperesnek a Pp. 206. § (1) bekezdésének, a 182. § (3) bekezdésének megsértésére, valamint a jogszabályok téves alkalmazására hivatkozva.

Az alperes szerint iratellenes a jogerős ítélet, mert a felperes

májkárosodását semmilyen adat sem támasztotta alá, továbbá, mert az alperesi intézkedés időpontjában a felperes egészségi állapotára vonatkozóan - a jogerős ítélet megállapításával ellentétben - semmilyen adat nem állt rendelkezésre, valamint a jogerős ítélet annak ellenére állapította meg az alperes mulasztását az egészséges és biztonságos munkavégzés megsértésére vonatkozó munkautasítás kapcsán, hogy az alperes a perben azt igazolta. Arra hivatkozott, hogy az extruder munkakörben történő foglalkoztatás tilalma nem jelenti azt, hogy a felperest az alperes operátor (sodró) munkakörben sem foglalkoztathatta.

Az alperes szerint az első- és a másodfokú bíróság az OMFI-tól beszerzett szakértői véleményt kirívóan okszerűtlenül értékelte. Állította, hogy a bíróságok értékelése, miszerint a munkafeladat egészségre károsító hatása egyértelműen nem zárható ki, tudományos szempontból tarthatatlan és ellentétes a kialakult jogalkalmazási gyakorlattal. Abszurd lenne az olyan szakértői állítás, amely bizonyos összetett folyamatoknál valamely esemény megtörténtének a lehetőségét 100%-os bizonyossággal kizárná. Ebből következően - a Bírósági Határozatok 2012/1-es számában megjelent jogesetre utalással - azt emelte ki, hogy a perben kirendelt szakértő sem nyilatkozhatta, hogy az egészségkárosodás kockázata teljes mértékben kizárt, ehelyett csupán annyit állapított meg, hogy valószínűtlen a felperesi egészségkárosodás kockázata.

A felülvizsgálati kérelemben kiemelte továbbá az alperes, hogy a jogerős ítélet a foglalkozás-egészségügyi orvos, tanúvallomását is kirívóan okszerűtlenül mérlegelte, mert azt nem a maga összességében vizsgálta.

Végül a felülvizsgálati kérelemben az alperes arra is hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság a jogszabályokat tévesen alkalmazta, ugyanis a perben eldöntendő jogkérdés a rendkívüli felmondás megalapozottsága volt, amely akkor jogszerű, ha az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontjára alapított rendkívüli felmondás a 89. § (2) bekezdésével összhangban van. Az alperesi indokolás világos és valós volta iránt kétely nem merült fel, az okszerűség követelménye pedig azt jelenti, hogy olyan tényekkel és körülményekkel kell elfogadhatóan indokolnia az alperesnek a rendkívüli felmondást, amelyből kiderül, hogy a felperes munkájára miért nincs szükség. Ennek a követelménynek az alperes eleget tett. Az egyik legsúlyosabb munkavállalói kötelezettségszegést követte el a felperes az utasítás megtagadásával, amely a két korábbi írásbeli figyelmeztetés tükrében, a felperesi munkamegtagadás stílusa, hangneme miatt már önmagában elegendő alapot és indokot szolgáltatott a rendkívüli felmondási jog gyakorlásához. Az alperes szerint nem várható el a munkáltatótól olyan munkavállaló foglalkoztatása, aki nem megfelelően látja el a munkáját, a munkáltató tekintélyét más munkavállaló előtt rombolja, és

együttműködési kötelezettségét sorozatosan megszegi.

A felülvizsgálati kérelemben az alperes kiemelte továbbá azt is, hogy az Mt. 104. § -a és az Mvt. 63. §-a taxatív felsorolja, hogy milyen esetekben jogszerű a munkáltatói utasítás teljesítésének megtagadása. Nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely a munkavállaló mérlegelési jogkörébe tartozónak tekintené, hogy bizonyos munkák, munkafolyamatok elvégzését összhangban levőnek találja-e a dolgozó az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeivel.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet - a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján - tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében az Mt. 104. §-a folytán alkalmazandó Mvt. 63. §-ban foglalt szabály, valamint a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés megsértését állította, kifogásolva, hogy a másodfokú bíróság a tényállást nem a bizonyítékok egybevetése alapján állapította meg, a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül, iratellenesen mérlegelte, így ítélete téves következtetéseken alapul.

A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el.

A Kúria töretlen gyakorlata értelmében a bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet felülvizsgálattal eredményesen csak akkor támadható, ha a bizonyítékok mérlegelése okszerűtlen, vagy iratellenes volt. A felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható, és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A felülvizsgálat csak arra szorítkozhat, hogy a mérlegelés körébe vont adatok, tények értékelésénél nincs-e nyilvánvalóan helytelen következtetés. Az erre alapított felülvizsgálati kérelem csak akkor lehet eredményes, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás iratellenes, illetőleg a bíróság a bizonyítékokat - azok egybevetése során - nem a maguk összességében értékelte, és ennél fogva a megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen, vagyis lényeges logikai ellentmondást tartalmaz.

A per adatai alapján a Kúria egyetért az alperesi felülvizsgálati kérelem érvelésével, miszerint a jogerős ítéletben rögzített felperesi májkárosodást, valamint az alperesi intézkedés közlésének

időpontjában a felperes egészségi állapotát sem orvosi irat, sem tanúvallomás nem támasztotta alá, ezért a jogerős ítéletnek ez a megállapítása iratellenes. Iratellenes a másodfokú bíróság ítéletének az a megállapítása is, hogy az alperes a felperessel a géprongyok átszámolására vonatkozóan az egészséges és biztonságos munkavégzés megsértésére alkalmas munkautasítást közölt.

A per iratanyaga között található a felperes operátor (sodró) munkakörben való foglalkoztatásának időtartama alatt történt alperesi munkavédelmi oktatás iratanyaga: a felperes belépésekor készült oktatási napló és nyilvántartás, a 2007-2008-2009. évekre vonatkozó elsőfokú munkaköri alkalmassági vélemény (1.M.947/2009/21. számú irat), amely a jogerős ítélet megállapítását e körben cáfolja.

A jogszabályok téves alkalmazására hivatkozó alperesi érvelés alapján a Kúria kiemeli, hogy a peres eljárás során eljáró bíróságoknak - a kereseti kérelemmel egyezően - az alperesi rendkívüli felmondás jogellenessége kérdésében kellett állást foglalniuk.

A rendkívüli felmondás indokának valóságát és okszerűségét az Mt. 89. § (2) bekezdése szerint a munkáltatónak kell bizonyítania. A perben az alperes a géprongyok megszámlálására vonatkozó utasítás megtagadását róttta a felperes terhére, amelynek valóságát és okszerűségét a perben a felperes sem vitatta, csupán azt állította, hogy kötelezettségszegést - egészségi állapotára hivatkozva - nem követett el. Ebből következően a perben - a Pp. 164. §-a alapján - a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy egészségi állapotával oksági kapcsolatban tagadta meg az alperesi utasítást (Legfelsőbb Bíróság Mfv.I.10.976/2007/2.).

Egyetért a Kúria a munkaügyi bíróság álláspontjával, miszerint a felperesi munkamegtagadás indoka körében folytatta le a bizonyítási eljárást. E körben a munkaügyi bíróság helyesen hívta fel az Mt. 104. §-ában foglalt szabályt, valamint az Mvt. rendelkezéseinek alkalmazhatóságát, azonban téves következtetésre jutott.

Az Mt. 104. § (2) bekezdésének rendelkezése szerint nem köteles a munkavállaló teljesíteni az utasítást, ha annak végrehajtása jogszabályba, vagy munkaviszonyra vonatkozó szabályba ütközik.

Munkaviszonyra vonatkozó szabály az Mvt. 63. § (1) bekezdésében rögzített szabály, amely szerint a munkavállaló jogosult megtagadni a munkavégzést, ha azzal életét, egészségét vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné. Ha a munkáltató utasításának teljesítésével másokat veszélyeztetne közvetlenül és súlyosan, a teljesítést meg kell tagadnia.

A felperes a perbeli esetben a munkavégzést saját egészségi állapotára ítélte veszélyesnek, emiatt tagadta meg az alperesi utasítás teljesítését, ezért a munkaügyi vita elbírálásakor nem a munkaügyi bíróság által felhívott Mt. 104. § (3) bekezdésének a rendelkezései, hanem a fent idézett Mt. 104. § (2) bekezdés rendelkezései alkalmazandók az Mvt. 63. § (1) bekezdésének szabályaival kiegészítve.

Ebből következően a felperesnek a perben azt kellett bizonyítania, hogy az Mvt. 63. § (1) bekezdése alapján az alperes által, a géprongyok megszámlálására adott utasítás végrehajtása életét, egészségét, vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztette.

A felperes egészségi állapotára vonatkozó OMFI szakvélemény azt szögezte le, hogy az operátor (sodró) munkakörben foglalkoztatott felperesnél a veszélyes tevékenység időtartama, gyakorisága, a felhasznált veszélyes vegyi anyag mennyisége által meghatározott dózis nagysága, továbbá a tevékenység végzéséhez a munkáltató által biztosított egyéni védőeszközök, ha kizárhatóvá nem is, de valószínűtlenné teszik a felperesi egészségkárosodás kockázatát. A fent idézett megállapítás az Mvt. 63. § (1) bekezdése szerint a munkavégzés megtagadásának feltételéül szabott, a felperesi egészségi állapot közvetlen és súlyos veszélyeztetettségét nem támasztotta alá.

A kifejtettek értelmében a jogerős ítélet álláspontjával szemben - az alperesi felülvizsgálati kérelem érvelésével egyetértve - az a következtetés a helytálló, hogy a felperes élete, testi épsége és egészsége nem forgott sem közvetlen, sem súlyos veszélyben, így sem az utasítás megtagadásának a lehetősége, sem annak kötelezettsége nem állt fenn a perbeli esetben.

Téves ezért a másodfokú bíróság azon okfejtése, hogy a veszélyes anyagok jelenléte miatt a felperes orvosi alkalmassági vizsgálatát elmulasztó alperesre terhelte a felperesi munkamegtagadás bizonyítási terhét. A felperes kötelező egészségügyi orvosi alkalmassági vizsgálatát az operátor (sodró) munkakörben az alperes nem mulasztotta el, az extruder munkakörre vonatkozó egészségügyi alkalmassági vizsgálat pedig a perbeli esetben jelentőséggel nem bír, mert az alperes a felperest nem extruder munkakörben foglalkoztatta. Ennek kapcsán téves az a jogerős ítéleti megállapítás is, hogy az alperes a felperes számára az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeit nem biztosította, mert a per iratanyaga és a bizonyítékok ezt a jogerős ítéletbeli megállapítást nem támasztják alá.

A kialakult ítélkezési gyakorlat szerint amennyiben a munkavállaló a munka megtagadásakor a munkamegtagadás jogszerű okát nem

bizonyította, munkaviszonyának rendkívüli felmondással történt megszüntetése jogszerűnek minősül (Legfelsőbb Bíróság Mfv.I.10.638/1995., Mfv.I.10.976/2007/2. eseti döntés).

Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben felhívott jogszabályokat megsértette, ezért a jogerős ítéletet a munkaügyi bíróság ítéletére is kiterjedően a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a felperes keresetét elutasította.

A felperest az alperes első- és másodfokú bírósági és a felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte.

A pervesztes felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját a 2003. évi LXXX. törvény 11/A. §-a alapján, az első- és másodfokú bírósági és a felülvizsgálati eljárás illetékét - mert a felperes munkavállalói költségkedvezményben részesült -, valamint az állam által előlegezett szakértői díjat a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2013. március 18.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Deutschné dr. Kupusz Ildikó s.k. előadó bíró, Dr. Patassyné dr. Dualszky Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

kúriai tisztviselő